

NÉPI EGYSÉG

Elkészültek az első IAR traktorok — A Székelyföld iparosítása — Megsértette-e Franciaország a potsdami szerződést?

Az újévben sem pihenhetünk

A Magyar Népi Szövetség szervezte a választások előtt hatalmas munkát végeztek. Nem utolsó sorban ennek a munkának köszönhető, hogy a romániai magyarság jóformán hiánytalanul felvonult a választásokon és hogy szavazatait a román demokráciával szövetkezett Magyar Népi Szövetség jelöltjeire adta. A jól végzett munka után talán természetes is, hogy szervezetünk munkájában bizonyos lanybulás érezhető. A megfeszített ideg és izmok pihenést követelnek. És sokan vannak, akik úgy gondolják, hogy most már a megválasztott képviselőknél van a sor, cselekedjenek, dolgozzanak ők.

Súlyosan tévednek, akik így gondolkodnak.

A Magyar Népi Szövetség azzal, hogy a magyar társadalom minden rétegének szavazatát saját jelöltje számára nyerte meg, kétségtelenül olyan politikai győzelmet aratott, amelynek fontosságát talán csak évek múlva tudjuk kellőleg értékelni. És mégis azt kell mondanunk: ez csak az első lépés. Azok, akik a Magyar Népi Szövetség jelöltjeire szavaztak, nem mind tagjai a Magyar Népi Szövetségnek. A második lépés tehát még hátra van: minden jelöltjeinkre szavazott magyart be kell sorakoztatnunk anyaszervezetünkbe, annak cselekvő tagjai közé.

Meg kell vallanunk, hogy ezt a feladatot nem mindegyikünk látja elég világosan, döntő fontosságát nem mindannyiunk ismeri fel. Helyi szervezetekben szép számmal vannak tisztviselőink, akik hatalmas választási győzelmeinkben csupán saját pozíciójuk megerősítését látják és a további szervező munkát tökéletesen feleslegesnek tartják. Helytelen, kényelmeskedő álláspont.

És mit szólunk azokról, akik éppen ezzel úgy okoskodnak, hogy választási győzelmeink feljogosít bennünket arra, hogy az eddig távol maradókat most már magunk távol vezessük anyaszervezetünk felé? Nem veszik észre, hogy ha a MNSZ súlyát és tekintélyét jeleníthetjük a parlamentben, az éppen azokról a szavazóknak köszönhető, akiket most így is akar rekeszteni a szervezeti életből.

Valóban: azok a százezrek, akik a Magyar Népi Szövetség jelöltjeire szavaztak bebizonyították, hogy politikailag eléggé érettek, tehát szervezeti életünknek is megnyerhetők; és ha meg se nyertük meg őket, csak magunkban kereshetjük a hibát.

A MNSZ választási győzelme nem azt jelenti, hogy a romániai magyarság 29 képviselőre bízta, hogy azok az ő nevében és helyette politizáljanak. Aki így gondolkozik, az nincs tisztában Románia új demokratikus parlamentjének a lényegével. Ennek a parlamentnek nem az a feladata, hogy a nép nevében és helyette politizáljon. A MNSZ választási győzelme tulajdonképpen azt jelenti, hogy a magyar dolgozó nép képez saját kezébe venni sorsa irányítását.

A népi parlament csupán a népi szervezetek függvénye. És ez áll természetesen a MNSZ parlamenti csoportjára is. Ez a parlamenti csoport nem maga irányít, hanem anyaszervezetünk irányítása mellett annak utasításai szerint dolgozik. A politikai élet iránti köhö levegő az a helyi társadalmi és gazdasági szervezetek, amelyekben munkások, gazdák, iparosok, kereskedők — egyszerűen maga a dolgozó nép — beszélnek meg ügyes-bajos dolgukat, tárgyalják fel kívánságait, panaszaikat, keresik az ország újépítésének, vagyis saját boldogulásuknak útjait és módjait.

A parlamenti munka egyáltalán nem teszi feleslegessé anyaszervezetünk további cselekvő működését. Ezt ellenkezőleg! Hogy a MNSZ parlamenti

A kormány támogatja az egészséges gazdasági tevékenységet és meggátolja az üzérkedést

A pénzügyminiszter sajtónyilatkozata

(Bukarest) — A karácsony előtt megszavazott pénzügyi törvényekkel kapcsolatban Alexandrini pénzügyminiszter nyilatkozott a sajtónak. A fővárosban megjelenő „Argus” című közgazdasági lap jelentése szerint a pénzügyminiszter a feltett kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy az aranyban való fizetés kikötésének megtiltása, illetve az a rendelkezés, mely szerint az adós az így kikötött összeg megfizetésétől szabadul, ha az aranyérmét annak kibocsátási árfolyamán, azaz 15.000 lejell darabként bankjegyekben megfizeti, a jövőre vonatkozik. Azok a rosszhiszemű hitelezők tehát, akik még a törvény megjelenése után is ilyen kikötéseket vesznek bele a szerződésbe, kénytelenek lesznek az aranyérmét 15.000 lejes árában átszámítani.

A törvény megjelenése napjaig megkötött szerződésekben azonban az adós az 1946. szeptemberi átlag-árfolyam alapján szabadulhat fizetési kötelezettségeitől, mert a múltban az arany emlékérmé forgalma szabad volt s így az ilyen szerződési kikötések is érvényesek voltak.

A zálogba adott arany emlékérmék tekintetében a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a törvényben engedélyezett 15 napos felszámolási határidő elteltével szigorú ellenőrzések lesznek a pénzügyintézeteknél s a törvényt megszegőkkel szemben a legszigorúbban fognak eljárni.

Ezalakkal a pénzügyminiszter kijelentette, hogy a kormány mindenképpen tiszteltben tartja a magántulajdont, de ez nem lehet a közösség érdekeinek kárára.

A kormány az egészséges közgazdasági tevékenységet kívánja előmozdítani, s ennek megfelelően meggátolja a jogosulatlan üzérkedést. Ez volt az új pénzügyi törvények közvetlen oka s ezért kellett meggátolni különösen az arany emlékérmékkel folytatott üzérkedést.

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a hivatalos hely jó szemmel nézi a részvénytőke forgalmát, mert ez a gazdasági életet élénkíti. Ezért is van az, hogy a részvényadók rendkívüli adóját 8 százalékról 2 százalékra szálították le.

Végül az újonnan kibocsátandó arany emlékérmék tekintetében Alexandrini pénzügyminiszter kijelentette, hogy azok kibocsátásának módjáról és idejéről még nem tud részletesebben nyilatkozni.

Háború, amelyről nem beszélnek

Indokina népének élet-halál harca a szabadságért

(Páris) — Újabb saigoni jelentés szerint az indokina helyzet nem ment át lényeges változáson. Hevesebb összeütközések a fővárosban voltak, ahol az indokina csapatok görcsösen védekeznek a birtokukban lévő középületeket és kaszárnyákat.

Egy francia rádiójelentés szerint Toulon kikötőjében vasárnap délelőtt 9 ezer francia katonát hajóztak be.

Holland és francia csapatok a szabadság ellen

(Moszkva) — Egy szovjet rádióhírmagyarázó az indonéziai harcokkal foglalkozva megállapítja, hogy az indonéziai szabadságszerető nép, mely becsülettel és kitartással harcol függetlenségéért és nemzeti felszabadulásáért. Annak ellenére, hogy a holland sajtóban egy állítólagos Indonézia és a holland kormány között létrejött egyezmény híre látott napvilágot, Indonéziában a harcok tovább folynak.

Készen az osztrák békeszerződés is

(London) — Az angol és amerikai kormányok megbízottai befejezték az osztrák békeszerződés

tak be. A nagyszámú katonasággal, ágyúval és egyéb fegyverekkel felszerelt hadihajó elindult Indokina felé. A francia hadügyminisztérium jelentése szerint az Indokinában tartózkodó francia csapatok létszáma összesen 100 ezer főre tehető. Indokina körülbelül szintén ennyi fegyverrel erővel rendelkezik.

ruár 14-én összeülő Külügyminiszterek Tanácsa elé fogják be-terjeszteni végső döntés céljából. A szerződésterveket lényegében ugyanazokat a feltételeket tartalmazza, mint Németország többi volt csatlósállamainak békeszerződésai.

1432 háborús bűnösök ítélték halálra

(Newyork) — Az Egyesült Nemzetek Szervezetének a háborús bűnösök büntetésével foglalkozó bizottsága közleményt adott ki az egyes országok háborús bűnösökét vizsgáló bíróságainak működéséről. A jelentés szerint az európai országokban működő bíróságok 18.032 ügyet tárgyaltak le összesen. Ebből 1432 háborús bűnösök halálra ítélték, tizenhátezerre súlyos szabadságvesztést róttak ki és 600 személyt felmentettek. A távolkeleten működő japán háborús bűnösök felett ítélték népbírók 457 halálos ítéletet hoztak, 750 személyt pedig súlyos börtönnel sújtottak.

sok, kereskedők — egyszerűen maga a dolgozó nép — beszélnek meg ügyes-bajos dolgukat, tárgyalják fel kívánságait, panaszaikat, keresik az ország újépítésének, vagyis saját boldogulásuknak útjait és módjait.

A parlamenti munka egyáltalán nem teszi feleslegessé anyaszervezetünk további cselekvő működését. Ezt ellenkezőleg! Hogy a MNSZ parlamenti

csoportja egészséges munkát végezhesen; annak előfeltétele az egészséges szervezeti élet. Egy pillanatig sem szabad tehát lankadnunk. Szervezeteinket tovább kell építenünk, élettel kell megöltöztetnünk. A jelöltjeinkre szavazottakat — akik november 18-án nem utoljára szavaztak! — meg kell nyerni tőlük. Olyan helyeken, ahol a társadalmi vezetőség a szervezete nélkül

meddő keretpolitikát űz, fel kell váltani a nem megfelelő társadalmi életet. A 29 képviselő joggal beszél az egész romániai magyarság nevében, de hogy ezt a jogát megőrizhesse, minden szavazó magyar szervezetét magyarrá kell tennünk.

Ez az 1947. év feladata. Az új évben sem pihenhetünk.

HIREK

POLITIKAI NAPILAP
Felélős szerkesztő: KURKÓ GYÁRFÁS
Előfizetési díj egy hónapra 10.000 lej.
KEZÍRTATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

Levelezőink figyelme

Ezuton kérjük levelezőinket, hogy tudósításait, írásait, észrevételeit és minden más, szerkesztőségünknek számú írásait ezentúl lapunk sepsiszentgyörgyi szerkesztősége címére (Sft. Gheorghe, Szabadság-tér 10.) küldjék be.

— A BRASSÓI ORTODOX izraelita nőegylet 1947 január 2-án, csütörtökön délután 4 órakor tartja szokásos teadélutánját és kéri a tagok szíves megjelenését.

— **ÖRMÉNYEK HAZATÉRÉSE A SZOVJETUNIOBA.** Kairóból jelentik: A Közel-Keleten élő, körülbelül 358.000 örmény közül 225.000 jelentkezett az Örmény Szovjetkötársaságba való hazatérésre, — jelenti az egyiptomi örmény bizottság. A hazatelepítési bizottság elnöke Sirunian örmény ortodox pátriárka. Az örmény köztársaság minden egyes hazatelepülő családnak 30.000 rubel segélyt ad.

— **BÉLDY ALAIOS MEGHALT A RABKÖRHAZBAN.** Sokaszer magyar fiatalok nyugatra hirtelölője, Béldy Alajos, volt altábornagy a rabkörtáborban meghalt. Mint ismeretes, a népbírósg a háborús főbűnöst először halálra, majd életfogytiglan fegyházra ítélte. A körházban kitűzött gyomorfekélyét megoperálták, a műtét után meghalt.

— **39 HALÁLOS ÍTÉLET, 600 ÉVI BORTÓN.** Az ausztráliai hadsereg és a brit haderők háborús bűntetteket tárgyaló törvényszéke 39 halálos ítéletet és 600 évet kitevő börtönbüntetést hozott azok ellen a japánok és koreaiak ellen, akiket azzal vádoltak, hogy embertelenül bántak a szövetséges hadifoglyokkal a burmai és a sziami vasút építésein.

— **PANKOTAN** fasizta elemekből összeverődött társaság behatolt a zsidó templomba és összetörte a berendezést. A tetteseket lehurtozták.

— **OLASZ FASISZTÁK TUN-TETTEK NAPOLYBAN.** A Tamarca gözös ezer olasz hadifoglyot szállított haza Indiából. Ezek „nem együttműködő olaszok, akik megtagadták azt, hogy a szövetségesek érdekében munkát vállaljanak. A foglyok a nápolyi kikötőben, ellenséges hangulattal fogadták a szövetséges hatóságoknak a fedélzetén megjelent képviselőit és követelték, hogy a zenekar a Giovinezát játssza. Valamennyien feketéiket viseltek és kiűzték a fasizta jelvényüket.

— **MÁSFEL ÉVRE ÍTÉLTEK EGY FASISZTA PLEBÁNOST.** A budapesti népbírósg Biczó-tanácsa hétfőn tárgyalta Tiborcz Nándor pizski esperes-plebánus háborús bűnperét. Tiborcz mint tábori lelkes az orosz fronton könyvet írt, amelyben a katonákat a háborúban való fokozottabb részvételre buzdította. Az esperes-plebánus azzal védekezett, hogy utatársa írta meg a könyvet, nem meggyőződésből. A népbírósg bűnösnek mondta ki Tiborcz Nándort és büntetését egyévi és hathónapi börtönbüntetés szabta ki. Az ítélet nem jogerős.

— **TARTÓSHULLAM HÁZILAG.** Londonból jelentik: A világ társadalmának azt a részét, amely fontosnak tartja, hogy szép frizúrája legyen, nyilván lába hozzá a társalmany, amely a nők számára feleslegessé teszi, hogy hajuk tartós hullámosítása céljából órákat töltsenek fodrásznál. Egy londoni cég a tartós hajhullámosítás új és egyszerű-

A méregbefecskendezésekről vallottak a nürnbergi perben

Hogyan ölték meg a nácik negyven papot?

A Nürnbergben 23 náci orvos ellen folyó perben a vád amerikai képviselője bizonyítékokat tárt fel arra, hogy a nácik a háborús években a náci örület térhódításával mennyire tudták tökéletesíteni a sterilizációs eljárást. Végül annyira vitték, hogy egy orvos tisztagú segédszemélyzettel

egy nap alatt ezer embert termékelletített.

Egy Stöhr nevű tanu, aki mint meggyőződéses szociáldemokrata került ápolónak a sachsenhauseni gyű-

tőtáborba, előadta, hogy szemtanuja volt annak, hogy

a náci orvosok 40 papot méregbefecskendezéssel tettek el láb alól.

A ravensbrücki gyűjtőtábor „apoló”-személyzete ellen Hamburgban folyó perben egy holland nő tanuvalomlásában előadta, hogy az ottani táborban egy német tábornok feleségét ölték meg méreg befecskendezéssel. Ilyen módon tették el láb alól Witzleben tábornagy özvegyét is. Férjét a Hitler elleni merénnyel kapcsolatban tudvalevően kivégezték.

A „könnyű öngyilkosság” módszere

A náci orvosok perében dr. Walter Neff bevallotta, hogy a dachau gyűjtőtábor lakóinak 80–90-féle méregpilulát adtak be,

hogy kipróbálják a „könnyű öngyilkossági” módszereket a német vezetők számára, akik fájdalom nélkül akartak meghalni, ha uralmuk összeomlik. A pilulákat dr. Siegmund Rascher, a légierők orvosa készítette.

Azt is megvallotta Neff, hogy 1943-ban az SS főparancsnoksága parancsot adott neki „száraz fagyasztási” kísérletek végzésére.

Mintegy 100 embert egész éjszakára a szabadban hagytak. A kísérletek során a kiszemelt áldozatokat először 12 órán át tartották meztelenül a szabadban, igen hideg időjárás mellett. Hármán meghaltak.

Neff bevallotta, hogy vegyi úton vérmegvalasztási kísérleteket végzett a dachau tábor lakóin s azzal meztelenített: csak azért tette ezt, hogy elejét vegye Rascher sebész vérsajtolási kísérleteinek, amelyeket jeges vízben tartott embereknek akart végrehajtani. Ez szerinte sokkal több emberéletbe került volna.

MŰVÉSZET ÉS MŰVELŐDÉS

Zenei élet Brassóban

(BRASSÓ) — Az újra induló zenei élet Brassóban egyre élénkebb. Egy hét lefordása alatt két hangversenyt is élvezhetett a zenekezelő közönség. Az egyik hangversenyt a brassói szakszervezeti zeneiskola neves tanárai: Weiss Ilona zongoraművész, Weinberger Emil hegedűművész és Corpaci Vasile hangversenyekes, valamint Toganel Edda gordonkaművész adták.

A második a szakszervezeti zeneiskola tervének megfelelően úgy állították össze, hogy a komoly zenei alkotások szépségeit a tömegek között népszerűsítsék Beethoven „Sonata do minor”-ja Weiss Ilona zongora és Weinberger Emil hegedű előadásában a kényes zselé zeneitök részére is élmény volt. Corpaci Vasile Diaz „Benvenuto Cellini” című operájának egyik áriáját és Verdi „Credo”-ját énekelte érzéssel. Weiss Ilona zongorakísérete tette teljessé az előadás szépségeit. Szímet után Faur „Crucifix”-át adták elő Weiss Ilona zongorán, Toganel Edda gordonkán, míg Corpaci Vasile énekelte. Toganel Edda gordonkájátka mely megértéssel egészítette ki a zenei együttest. Corpaci Csajkovszky „Éjfélet”, Brailon bolcsodálai és Kiriac román népdalait énekelte Weiss Ilona finom zongorakísérettel. Nagy sikert ért el Corpaci az előadott énekszmók lehelletfinomra halkított befejezéseivel. A műsor befejező száma Schubert „Pisztráng”-kvintettje volt Weiss Ilona zongora, Weinberger Emil hegedű, Toganel Edda gordonka, Toganel Laurentiu mélyhegedű és Kubat nagybőgő előadásában. A zenei együttes a jó kamarahangversenyek bensőséges hangulattal varázsolta a közönség elé. Ki kell emelni Weiss Ilona teljesítményét, aki a változatos műsor minden számában híven fejezte ki a különböző zenei művek

sajátos értelmét és jelentését, a szerencsés népszerű összedállású műsort a zenei együttes néhány nap múlva az Astra nagyszínpadon megismételte.

A másik zenei esemény a brassói filharmonikusok decemberi hangversenye volt. Külön jelentősége a hangversenynek, hogy a filharmonikusok alig egyéves munka után ezúttal Beethoven V. szimfóniájának előadását tizték műsorra. Niculescu karnagy építőmunkájának próbaköve volt az előadás, amit a közönség hálás elismeréssel köszönt meg a fardadhatatlan tanárnak. Mozart nagy hangversenyében Chebar Nadja bucaresti művész nőült a zongoránál. A közönség ismételt tapsait két kis zongoraszám finom előadásával köszönte meg. Bár ugyanazon este a bucaresti operaegyüttes Gounod „Faust”-ját is előadta, a közönség mégis megtöltötte az Astra termét és lelkesen ünnepelte Niculescu karnagyot és a komoly teljesítmények-re felkészült zenekart.

A „Csongor és Tünde” negyven előadásban

(BUDAPEST) — A budapesti színházi évad az agyonharagvó sikerek mellett valóban irodalmi sikerrel lett gazdagabb. Ezen a héten adták elő a Nemzeti Színházban negyvenedszor Vörösmarty gyönyörű darabját a „Csongor és Tünde”.

Alexei Maximov, a kieri színház igazgatója — aki budapesti útja alkalmával megnézte a darab bemutatását, a nemrég megtartott magyar-szovjet színházalkotón előadásban nagy elismeréssel emlékezett meg Vörösmarty színművéről. A darab csodálatosan szép meséjén kívül, a kitűnő rendezésnek köszönhető fény és színjáték, valamint a darab zenéje nyerte meg a tetszést.

— **HOL TÖRTÉNIK A LEGTÖBB ÖNGYILKOSSÁG?** Dr. Erik Meninger-Lerchenenthal bécsi orvos előadást tartott az európai öngyilkossági problémáról. A legtöbb öngyilkosság Ausztriában, a legkevesebb a Szovjetszövetségben történik.

A TÖRTÉNELEM IGAZOL

December 14-e történelmi napo jelent minden magyar számára. Ezen a napon mondta el ugyanis Kurkó Gyárfás országos elnökünk beszédét a román képviselőházban, a trónbészéredt válaszfelirat kapcsán.

A padsorok zsírfolva, a karzat te le. Nemcsak mi, de a román népfiai is tisztában voltak, hogy nemcsak nekünk, de a román nép számára is történelmi jelentőségű az ültetés és nyilatkozatunk.

Mikor az elnök bejelentette, hogy a MNSZ parlamenti csoportja részéről Kurkó Gyárfás fog beszélni, először egy pillanatra olyan esend lett, hogy a szűnyog zúmmogását is meg lehetne hallani. Kurkó Gyárfás jelelmekedett az első padsorból, masolgyóra megállt a székén emelvény előtt. A esend feloldódott, a taps feltört a Ház minden oldaláról.

A beszéd szövegét már hosták a lapok. Itt most csak arra akarok rámutatni, hogy a valóminok lemosolygott, később kigúnyolt Madass harcosai ma az összmagyarságnagyanban foglaló Magyar Népi Szövetség. Ennek nevében beszélt Kurkó Gyárfás és mindenki tudta, hogy ugyanakkor a közel kétfélmillő magyarság nevében beszélt. Ez megdarta ki most, hogy azt a szövetséget, amelyet eselött 14 évvel kötöttünk demokratá román testvéreinkkel, dr. Groza Péterrel az élén, ma is vállalja és továbbra is megerősíti. Csak így erősödhetik meg a demokrácia, csak így érthetjük ki a türelmetlen reakciót és kármérgező szovizmust mind a két oldalon a lelkekből.

Valljuk az üldöztetést, a megvetést, hiszta szívet abban a tudatban, hogy a történelem le fogja mosni róluink a gyalázatot és ma bebizonyosodott, hogy a MNSZ Kurkó Gyárfással az élén nem árul, nem adta el, hanem kiűzték, kiűzt és ezután is kiűzeni fog azért a népet, amelyből származott, amelyet saha nem hagy el.

Emellett tett hitet a képviselőházban, hogy hallja minden magyar, bárhol él a világon, hogy a MNSZ mindig ezért kiűzték, ezért kiűzt és ezt akorja valóra váltani ebben az országban a román demokratá testvérek segítségével.

Tudjuk, érezzük, hogy még vannak sérelmek, de ezek a sérelmek a demokrácia gyengeségei. De ha erős lesz, ha a mi segítségünkhel fel tudjuk építeni ebben az országban a demokráciát, akkor a sérelmek ömagukból szűnnek meg. A harcban megdedzett, az üldöztetéstől meg nem félmeltett magyarság nevében 1946 december 14-én Kurkó Gyárfás országos elnökünk hitet tett, hogy a román demokratá testvérekkel, minden jószándékú emberrel együtt ezért fog harcolni, mert így mindnyájunknak meg lesz a békéje és szabadsága.

Ma 14 esztendei harc után a MNSZ vezetői felemelt fejfel állnak szemben a világ előtt, mert a történelem igazolta ezt a harcot. Es az igazolás erőt ad nekünk, hogy továbbra is előre lépünk ezen az úton, mert népünk fennmaradását, népünk jövőjét, népünk szabadságát csak így tudjuk biztosítani.

JAKAB JÁNOS
orsz. képviselő.

A NÉPVÉDELEM PATRONÁJAINAK, a testvérszervezeteknek, minden jószívű adakozónak és összes tagjainak ezuton kíván

BOLDOG ÚJÉVET

MOZGÓK MŰSORA

BRASSÓ

Aro: Szerelmek és búzkeség. — Astra: Vissza az élethez! (magyar). — Capitol: Éjszakai vándor. — Corso: Heten mint a gonoszok (magyar). — Lumina: Elefánt porázon (szovjet). — Redut: A mi városunk. — Scala: A két Duna.

SEPSISZENTGYÖRGY

Kisértés (magyar).

Mesebeli gazdagság halmazán éhező nép

Mit rejt magában a Székelyföld méhe — Tárjuk fel végre a gazdagság kapuit!

Kimeríthetetlen nyersanyag lelőhelyeink feltár, és feltáratlan bányáink, erdőgazdaságunk, természetes vízerőforrásaink, oly nagymérvű fellendülés alapjait szolgáltatnak, melyek révén — természet kihasználása esetén — nem csak a Székelyföld, hanem az egész ország iparosítási kérdése is megoldást nyerhet.

Világítsuk meg a kérdést részletekben. Ahhoz, hogy nagyobb méretű iparosításra gondoljunk, elsősorban biztosítani kell az üzemek hajtóerőszükségletét. A vasúthálózat, az utóhálózat kibővítésével és a meglévő közutak jókbanba hozásával szinte hozzáférhetővé válnak az iparosítási kérdés megoldásához. Mindezeknek megvalósítására határtalan lehetőségek mutatkoznak. A földgáz, mely eddig szinte több városot ellát fűtőanyaggal, Háromszék megye káloria szükségletének jelentős részét is fedezi. A földgázlelőhelyek újszólván kimeríthetetlenek.

Első a nehézipar

Feltárt és még feltáratlan szénbányáink úgy a gyáripar, mint a vasúti szállítás ellátására (mozdonyok fűtése) országos viszonylatban is elégségesek. Nagy teljesítményű bányászati bányáink vannak. Az itt bányászott barnaszén hőértéke meglehetősen magas. Az egész Székelyföldre kiterjedő, magas feszültségű elektromos hálózat, illetve villanyközpont megépítésére Kőpecbánya lenne ajánlható. Ezzel kiküszöbölődik a szállítási nehézségeket és a kisebb erőtelepek fentartásával járó erővesztéseket is. Mint fűtőanyag, a petroleumnak is nagy jelentősége van. Az olcsó, hazai kőolaj, valamint a szénfűtésnek is nagy jelentőséggel bírnak mint vegyipari termékek előállítására szükséges nyersanyagok. Anilin-fészek, benzol és műanyagok egész tömege készíthető belőle.

De hogy iparunkat kifejlesztessük, elsősorban meg kell teremtenünk a nehézipart. Az elmuít rendszerek rablógazdálkodása minden kedvező lehetőség mellett sem törekedett ennek megvalósítására. A rendelkezésre álló vízi erőforrások melyek a Székelyföld központosított villanyerő-ellátása esetén mint tartalék és kisegítő erőművek jöhetnek számításba, szintén figyelmet érdemelnek. Ezen vízerőtelepek mind Maros, mind Háromszék megyében létesíthetők melyek — eltekintve a megépítési költségeitől — sok-sok tízezernyi kilowatt villanyerőt majdnem ingyen szolgáltatnának. Az elmuít rendszerek idején volt ugyan néhány üzemünk, de azok sem voltak versenyképesek. Elhasznált, régi rendszerű berendezések és hátrányos termelési módszerek következtében a hazai silány árú többe került a jó minőségű külföldinél.

Van tehát hajtóerőnk és van vasunk is elég. Az udvarhelymegyei Szentkeresztbánya és kohó, mely jelenleg is üzemben van, megérdemel további befektetést, mert vasérc mind minőség, mind mennyiség tekintetében kimagasló. Vannak még kisebb vasbányák, azonban tökéletlenség miatt életképtelenek. Kihangsúlyozom, jöminőségű vasércünk van elég, de nincs tüke és hiányzik a vállalkozó kezdeményezés.

Minden talpalatnyi hely kincseket takar

A bányák és lelőhelyek közelebbi földrajzi meghatározása értelmetlen lenne, mert a már feltárt bányák és furatok csak egy kis hányadát teszik is a Székelyföld méhében rejtő természeti kincsek lelő helyeinek. A Székelyföld minden talpalatnyi része kincseket takar.

A nehézipar kifejlesztése nyomán megindulhat a könnyűipari üzemek kifejlesztése is.

A sóbányák, melyeknek se szeri, se száma, már önmagukban is hatalmas, az országos méreteket túlszárnyaló távlatot mutatnak, lévén a só nagyon sok vegyi terméknek alapanyaga. Glaucersó, mosósóda nátriumhidroxid, sósav, klórmész, érvy, üveg, szappan, mind-mind a sóból és annak vegyi változataiból vesznék fel óriási mennyiségeket.

Kaolinunk, rezünk, ólmunk, csillám- és azbeszthányaink lehetővé teszik a villanyossági ipar kifejlődését. Villamos izzólámpák gyártása, mely eddig Romániában csak a külföldről kapott félkészárú feldolgozására szorítkozott, nemcsak hogy megvalósítható, hanem kibővíthető a rádióipar szükségletét

Amin a külföld is kapva kapna

Kaolin és közönséges vasoxid tartalmú agyagunk a fazekas és kerámiaiparnak létalapjai. Van budaföldünk, melynek anyaga falfestésre és más festeresztések gyártására alkalmas. Diatomaföld 98% kovasav tartalommal. Rendeltetése szerint hőszigetelőként dinamit gyártásra és kovasavnátrium (viziüveg) készítésére alkalmas. Szerpentindiszók, mely mint mozaikok a korszerű építkezésnél nyerhet alkalmazást. Foulterföld (dortföld) is kimeríthetetlen mennyiségben bányászható. Márványaink némelyike színben és tisztaságban vetekszik az olasz márvánnyal. Aragonitból készült dísztergnyaink a háború előtt nagy keresletnek örvendtek külföldön. Nem ritkán kaptunk megrendelést tengerentúli országokból is.

A mezőgazdaság gépesítése nyomán nagy jövője van a mezőgazdasági iparnak is. Kender és lenfeldolgozó üzemek létesítése sok-sok ezer erdélyi munkás-

Nincs a világon még egy ilyen gazdag föld

Meg kell említenünk borvízeinket. Nincs a világon még egy ország, mely e téren oly gazdag lenne, mint mi. Már régen eszközölt vélelemzések alapján megállapították, hogy borvízeink nem csak mint üdítő italok tisztán, gyümölcsléppel vagy borral keverve, hanem mint gyógyvizek is komoly értéket képviselnek.

Kovács, Tusná, Nánás, Borszék, Gyergyóbtölgyes, Szováta, Marosszentgyörgy mind megannyi természeti gyógyforrással bírnak, de mert nem rendelkezünk érzeléssel árunk feldolgozására, a külföld a szováta fűdőt kivételével jó formán nem is tud rájuk.

A Székelyföld iparosításának kérdésével szorosan összefügg a vasúthálózat és közúti hálózatunk kibővítése és a meglévő utak jókba vétele. Nem lehet egészséges fejlődő iparunk közlekedési lehetőségek nélkül. E téren sem szorulunk külföldi segítségre. A vasút, építéshez szükséges sínek gyártására

képező elektromos csövek gyártásával is. Villanyerőgépek, dinamók, szigetelés és szigetelés nélküli huzalok, zsinórok, kábelek, teljes villamos központberendezések, telefon és távíró felszerelések, rádiócsatlakozók gyártása, mind-mind megvalósítható a Székelyföld iparosításának keretén belül.

A Székelyföldi háziipar támogatása színter országos érdek feladat

Egyeszközökkel ellátott vízifűrészekkel, szövőszékekkel és más kézműves tárgyalakkal már rég bebizonyították székelyeink életrevalóságukat. E téren szaktanácsadók rendezése és anyagi alap megteremtése a jólét forrásait nyitná meg. Házi fonószövőipar, gyékény- és szalmafonás, népi-életi varratok és egyéb kézműmunkák, fa- és kőszobrászat mind-mind jólételemző kereseti forrás lenne a téli mezőgazdasági szünet idejére. Ezen a téren még az első világháború előtt létesítettek ugyan úgynevezett székelyföldi miniszteri kirendeléseket, de a hivatali üztésben a háziipar kérdése elcsúszott a csupán a jól fizetett és ki-szállási pénzzel hízott tisztviselők látlak hasznát az egész mozgalomnak.

berendezkedhetünk talpa-anyag erdeinkben fűlő számmal áll rendelkezésre, közutak építését és javítását a mindenképp felhívni káves és kőbányák tesztik lehetővé.

A rabló erdőgazdálkodás fenyegeté-
nek megjelölt, de azért lehetőség
itt is mutatkozik. Bükkfa-gözlők, bu-
torgyarak, lemez-ütemek majd később
fűrészütemek terpenit-nyanta leparló,
kionrusz és szárazleparlóra berende-
zett számtalan vegyterméket előállít
üzem létesíthet, melyek az általuk ké-
szített nyersanyaggal, sok más ipari
üzemnek nyújtana létalapot.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a Székelyföld iparosításának lehetőségei határtalanok. Csak az anyagi támogatással párosult kezdeményező készség méretétől függ, hogy ez a kifosztott ország néhány éven belül megelégedett gazdag országgá váljék.

D. I.

Levél egy feleséghez*

Asszonyom!

A kolozsvári „Egység” című lap november 22-iki számában olvastam dr. Krausz nagybányai főrabbihoz írt levelét, melyben ártatlansági bizonyítványt kért férje, Pomázy István főhadnagy, volt munkaszolgálatos századparancsnok részére. Késérő elgondolást vettem tudomásul, hogy férje, a legendás nevű főhadnagy, a pesti Népbírószág fogya. Késérő az elégtételt, mert férjem elvesztéséért ez semmiben sem kárpótolt, és nem enyhíti egy tehetséges fiatal férfi nyomorult elpusztulását.

Férjem költő volt és ha Ön és főleg férje olvasták volna azokat a folyóiratokat, melyek a sötétség éveiben is hűek voltak Petőfi, Ady és József Attila szelleméhez, úgy a neve, Salamon Ernő nem lett volna ismeretlen számukra. Hiszen József Attila „Szép Szó”-ja, Móricz Zsigmond „Kelet Népe” és Illyés Gyula „Magyar Csillaga” hozták versét.

Nem szaporítottam férje bűnbajstromát, mint ahogy tehettem, de szeretném, ha Ön csak annyit tudna meg, hogy férjem 1942. január 23-án Belogorodban (Ukrajna) férje századába került. Februárban azzal a könyörgéssel fordult Pomázy főhadnaghoz, őrizze meg ott írt öt versét, hogy halála után eljuttathassanak feleségéhez, — hozzáam, Az ön férje durván kergette magától és felebarátjait tartotta kérését, pedig arról a főhadnagy úr feleletese, de a Gestapo sem tudott. De tudomást szerzett volna róla Illyés Gyula s a magyar irodalmi élet más vezetői is, kiket nagyon is érdekeltek Salamon Ernő Ukrajnában írt versei, érdeklődtek nálam utánok, de azok örökre elveszték a magyar irodalom számára, éppen férje embertelen magatartása miatt.

On „az igazságnak megfelelő dolgok igazolását” kéri, ezért írtam meg ezt a levelet. Férjemet századparancsnok, Pomázy István főhadnagy olyan idegállapothoz kergette, hogy két ólász fasiszta katona revolvergolyója kellett, hogy „megszabadítsa” szenvedéseitől.

Férjemet a szabadságról és a humanizmusról folytatott harcra küldték Ukrajnába meghalni, az ön férje a szabadság és a humanizmus ellenharcra tartóztatott. En megadással viselm Salamon Ernő tetteleit és írásait az ekkor kijáró következményeket, ön sem tehet egyebet, mint viseli Pomázy István akkori tetteleit a ma kijáró következményeket.

Salamon Ernőné

* Fenti levél a marosvásárhelyi „Szabad Szó” című lapban jelent meg.

LANGEVIN PAUL HALÁLA

(Páris) — A francia tudományos élet és az egész világ tudományosságának mestere, Langevin Paul tanár, csütörtökön a hajnali órákban meghalt. Az első világháborút megelőző években mint a „Collège de France” tanára kezdte meg csakhamar világhíressé lett előadásait és ezek során új nemzedék nevelését a természettudományok számára. Később a szintén világhíres „Ecole de Chimie et de Physique” tanára, majd igazgatója lett.

De Langevin tanár tevékenysége nem merült ki a tudományos kutató és oktató munkában. Lelkes nevelő munkát is fejtett ki. A német megszállás idején leartóztatott, de az egész francia nép felháborodott tiltakozására a német katonai hatóságok szabadon kényszerítettek engedni. „La Pensée” című lapján keresztül a felszabadulás után széleskörű felvilágosító mozgalmat indított a francia nép nevelésére. Múlt évben egész Franciaország nagy ünnepséget rendezett tiszteletére tudományos és emberi nagy szolgálata elismerésül.

● Háromszékmegei lapterjesztésünk figyelmeztet! Lapunkkal kapcsolatos elszámolókat továbbra is Zsák László sepi-szentgyörgyi megbízottunk végzi.

● Sepsiszentgyörgyön hirdetések továbbra is fejeves Zsák László megbízottunk (Placér 19 szám.)

3. NEPI EGYSEG Jan. 3

Megsértette Franciaország a potsdami szerződést

Miért akarják a Bosch-műveket Franciaországba költöztetni?

(Hamburg) — Az Egyesült Államok és Nagybritannia kormánya a Saar-vidéki Bosch-műveknek Franciaországba való áttelepítésével foglalkozik. Mindkét kormány súlyosan nehézményezi Franciaország közti vámunió létesítésében a potsdami egyezmény megsértését látják. Amerika és Nagybritannia kormánya elismeri, hogy Franciaországnak joga van ugyan egy esetleges német háborús gyártás újjárendelése ellen óvintézkedéseket tenni, de ennek a módja nem a jelenlegi eljárás. A legjobb óvintézkedést a fasizmus maradéka-

lan kúrtásával és Németország demokratizálásával lehet elérni.

Londoni jelentés szerint Bevin Brit külügyminiszter jegyzékben intézett a francia kormányhoz, melyben felvilágosítást kér a Saar-vidék és Franciaország között létrejött vámunióra és a többi új vámhatárokról vonatkozóan.

A moszkvai rádió hasonlóképpen bírálta a Saar-vidékkel kapcsolatos francia intézkedéseket. Kijelenti, hogy a saar-vidéki gyárak átköltöztetését és bizonyos közigazgatási változtatásokat Németország francia megszállási övezetében a francia kormány teljesen egyoldalúan kezdeményezett és esetleges ilyenirányú tervek tulajdonképpen sohasem kerültek megtárgyalásra az Egyesült Nemzetek Szervezetének ülésén.

TESTNEVELÉS

(Brassó) — A brassói területi labdarúgó bajnoksággal egyidejűleg fejlődtek be a NB III. osztályának mérkőzése is. A NB III. osztályának tizenkettő csapatjátékában játszottak a brassói csapok.

Itt észl bajnokként az Astra Románia a moventi petroleumáráság csapata veretlenül került ki a jökpes-egű feketehalmi Uz Codrea csapata előtt. A C. Liga tizenkettő csapatjának helyezési sorrendjét az alábbiakban közöljük.

1. Astra R. Moreni	9 7 2 0 39:12 16
2. Uz Codrea	9 7 0 2 26:8 14
3. CFR Brassó	9 5 2 2 18:11 12
4. UAB	9 4 3 2 17:14 11

5. Explosivi	9 5 0 4 24:20 10
6. Costinescu	9 3 0 6 13:20 6
7. Caraiman	9 3 0 6 14:30 6
8. Textila Bufesti	9 2 2 5 9:19 6
9. Malaxa	9 2 1 6 15:32 5
10. Concordia	9 2 0 7 12:21 4

(Budapest) — Szerdán csipós, fagyos időben játszottak le a magyar NB I. két mérkőzését.

Debrecenben 5000 néző jelenlétében az Újpest csapata nehézz küzdelem után 3:3 (2:1) arányú edőnteként ért el a debreceni vasutas csapat ellen. Az Újpest pályán 2000 ember előtt Ferencváros-Pécel 3:1 (2:0) arányban végzett.

Magyar Testvör! Érted küzd a Népi Egység!

Boldog újévet kívánok

híszeli megrendelőimnek és nevelőimnek

Sztakies János kárpitos

Sepsiszentgyörgy, Lenin-utca 19. Telef. 36.

SCALA Mozgó Brassó

Telefon: 33-12.

bemutítja az évad legnagyobb film-ikerét

Kék Dunát

magyar fell. áll.

főszerepben a legnagyobb francia filmszínész Mad le ne Sologne
Unnepnapokon máliné 9 és 11-ől.
Kiegészítő műsor új amerikai hirod.

Eutorszövetek,
kretonok,
függényanyagok
és kárpitoskellékek

Markovits Herman

BRASSÓ,

Kapu utca 47. Telefon 20-40

Veszek

magánszemélyektől
Etamint és kézi-
munkamotvunokat
függönykészítéshez.

Cim: Brassó,

Korona szálloda, 110 sz. szoba.

KÖRNER V. ulóda

Mos,

fest,

list-17

Brassó, Weiss Mihály u. 29
és Lópiac 28. szám.

Megnült

EHRLICH és NAGY

„Bijou”

ókszer- és éra üzlet

BRASSÓ

Piața Libertății

Buzasor 4. szám alatt.

WEISZFEILER TESTVEREK

Piața Libertății No. 27. — Telefon 11-71.

Engros- és detailüzlet

mindennemű rövid-, kötöttáru, galanteri és illatárú
nagy választékban.

Kérjük kirakati és ártal-árvat.

Furnir,

Enyvezett lemez,

Butorlemez (panel)

Asztalos iparban használatos egyéb cikkek,
nagy választékban kaphatók

SEPSISZENTGYÖRGY

BALÓ LAJOS

FURNIR RAKTÁRÁBAN

Stalin ut. 22. sz. alatt

(a Szövűgyárral szem en.)

„PAPETĂRIA UNIVERSALĂ”

explr- és írószerekkereskedő, papírraktár

Tulajdonosok: WEISZFEILER S. és FORIL GH.

Brassó, Hirsch-utca 6. — Telefon 37-15.

Füzetek és iskolai felszerelések.

Nagy választék az összes papírárukban, írószerekben, irodai cikkekben. Üzleti papírzacsok, csomagoló-, szőnyeg-, falvédő- és válpapírok, tapéták, színes- és fehér papírszalvéták stb.

NAGYBANI

KICSINYBEN

APRÓHIRDETÉSEK

FOGLALKOZÁS

SOFFOR, trak onista, állást keres Cim:
Brassó, Str. Marcus Frontus 15. 8525-f

EGY terfű keresek állandó munkára.
Brassó, P. Libertății 23. Seprűgyár.
8527-f

INTELLIGENS, perfekt román, gyermekszertő urifány nevelőnő, társalkodónő állást keres. Cim a kiadóban.
8529-f

HÁZFELÜGYELŐNEK keresünk házaspárt. Az asszony mindenesnek háztartásban, a férj foglalkozását szabadon üzheli. Érdeklődni: Brassó, str. Armatei Rosii 20, et. I. (Telefon 1430).
8531-f

ADAS-VÉTEL

VESEK készpénzért és bizományba porcelán, kristály és evőeszköz készletek, mutárgyakat, regizeket, perzsa szőnyege. Madas, Brassó, Piața Libertății 1., udvarban.
8447-a

EGY Wertheim páncélszekrény eladó. Érdeklődni Per. né, Brassó, Ca. Victoriei 30.
8532-a

KERESKÜ megvételre 1936 típusú 8 hengeres Buick részére d.ferenc.át. Fra i. Schie. S. A. Brasov.
8535-a

ELADÓ egy keveset viselt fekete női télikabát. Brassó, Hosszu-utca 165.

D. K. W. motort, újat, vagy jókarban levő veszünk. „Scherp” S. A. R. Brassó, Str. Armatei Rosii 6.
8537-a

TRANSMISSIOTENGELYEK, CSAP-AGYAK, öntöttvas és fákerekkel készítenek, gyalapadozó, szivattyúk, fonórók, 3 lóerős állókazánra szerelt gőzgép, posztóprés vasfűrőgép és egy nagy ventilátor eladó. Pe erffy Albert posztógyár részvénytársaság, Kovászna, Háromszék megye.
7750

ent 10 lej. „Házasság” és „Vegyes” rovatban 500 lej. „Elvesztett” és „Okítás” rovatban 30 lej. „Alást keres” rovatban 30 lej. Közhasznági közlemények 100 lej. szavaként, levegő, vagy „Cim a kiadóban” piros 10 lej. keret. hitelesít: hitelesít: elcsúsz, elcsúsz nélkül (10 lej. szövegkijelölés előtt) 10 lej. négyzet-ként. Nyilv. 150 lej. szavaként. Szövegkijelölés hitelesít szavaként 80 lej. Hird. díjak előre fizetendők.

SZŐNYEGET keresek megvételre. Kéz-veitők kizárva. Imreh ka.paszalon, Brassó, str. Regele Carol 49.

KERESKEDELEM-IPAR

INGEK, pizsamák, házikabátok a megrendelő anyagából elismert szabásban készítenek. Davidnál (a brassói M. Neumann cég volt vezetője) Brassó, Var-utca 32. Telefon 32-94.
8202-k

MINDENFELE értéktárgyakat, briliánzókat, aranyat, ezüstöt, be- és külföldi perzsa szőnyegeket, dísz tárgyakat, márkás porcelánokat, festményeket, gópeket stb. bizományba elfogad és elad. „Increderea” Brasov, str. Armatei Rosii 22. Telefon 35-96.
8311-k

JAVITTASSON hó- és sárcipőt Tomuta vulkanizálóán! Brasovban, Vasút-utca 51. szám. Schiel-el szemben.
8161-k

INGATLAN

VESEK házakat, villákat, lakrészeket és házhelyeket. A közveítés. díj mindössze 1 százelek. Bútorozott szobákat és üres lakásokat keresünk lelépéssel és teljes díszkrescióval. Érdeklődők forduljanak az ARGUS közvetítőirodához. Laques Schaler, Brassó, Korona Szálló épületében. Telefon: 39-06
5200-1

SZERKESZTŐSÉG:

Brassó, Str. Argintarilor (Ötvös-ú) 16.

Távbeszélő 17-53.

Sepsiszentgyörgy, Szabadság-tér 10.

KIADÓHIVATAL:

Brassó, Piața Gh. Enescu (Rózsá-tér) 2.

Távbeszélő: 22-69.

Sepsiszentgyörgy, Lenin-út 5.

Bejegyezve a brassói törvényszéken G. II. 1768-1944. szám alatt. Engedélyezte: Cenzura Militară a 1437-1944. X. 7. szám alatt.